

Marktconsultatieverslag n.a.v. gesprekken
IAM (Identity and Access Management)
ten behoeve van VISTA college

Aanbestedende dienst:
Datum:
Versie:

VISTA college
1 oktober 2026
Definitief

1. Aanleiding en doel

VISTA college is voornemens de huidige Identity & Access Management (IAM)-voorziening te vervangen. De extended support op de huidige IAM-oplossing loopt tot 1 januari 2028. Om de toekomstige opdracht en een eventuele aanbesteding zorgvuldig voor te bereiden, heeft VISTA college een marktconsultatie georganiseerd. Doel hiervan was onder meer inzicht te verkrijgen in de beschikbare oplossingen, technische haalbaarheid, implementatie- en migratiemogelijkheden, kosten, risico's en relevante ontwikkelingen in de markt.

De marktconsultatie bestond uit een schriftelijk en een mondeling onderdeel. Naar aanleiding van de schriftelijke reacties zijn vijf partijen uitgenodigd voor een verdiepend gesprek. Tijdens deze gesprekken is nader ingegaan op de aangeboden oplossingsrichtingen en op onderwerpen als functionaliteit, implementatie, migratie, benodigde inzet vanuit VISTA college, kosten, beheer en contractuele aandachtspunten.

Dit verslag bevat een geanonimiseerde, thematische samenvatting van de mondelinge gesprekken. Het doel is de relevante marktinzichten vast te leggen en de deelnemende partijen gelijkwaardig te informeren. De gesprekken hadden een informerend en verkennend karakter en hielden geen selectie of beoordeling van marktpartijen in.

2. Opzet mondelinge marktconsultatie

De gesprekken zijn individueel gevoerd met vijf marktpartijen. De partijen hebben tijdens de gesprekken hun voorgestelde oplossing toegelicht en een korte demonstratie gegeven van relevante functionaliteiten.

Daarbij is onder meer aandacht besteed aan:

- de aangeboden IAM-/IGA-oplossing en het leveringsmodel;
- joiner-, mover- en leaverprocessen;
- rollen- en autorisatiebeheer;
- relevante referenties binnen het onderwijs;
- planning, implementatie en migratie;
- benodigde inzet vanuit VISTA college;
- kosten en licentiemodellen;
- beheer, ondersteuning en contractuele aandachtspunten.

De gesprekken dienden ter verdieping van de eerder verstrekte informatie. Er zijn tijdens de gesprekken geen toezeggingen gedaan ten aanzien van een eventuele toekomstige aanbesteding.

3. Besproken thema's en opgehaalde inzichten

3.1 Beschikbare oplossingen en functionaliteit

Uit de gesprekken blijkt dat de markt verschillende technische en organisatorische oplossingsrichtingen biedt. Daarbij varieert het aanbod van SaaS- en managed-serviceoplossingen tot oplossingen die binnen de infrastructuur van de opdrachtgever kunnen worden gehost. Ook de mate waarin aanvullende functionaliteiten modulair kunnen worden toegevoegd verschilt.

De aangeboden oplossingen ondersteunen in verschillende vormen de belangrijkste IAM-processen, waaronder het automatisch aanmaken, wijzigen en beëindigen van accounts en rechten, rollen- en autorisatiebeheer, selfservice, aanvraag- en goedkeuringsprocessen en auditing. Zowel rolgebaseerde als attribuutgestuurde autorisatie kan binnen de markt worden ondersteund.

Voor koppelingen met bron- en doelsystemen wordt gebruikgemaakt van standaardconnectoren en/of API-koppelingen. Niet voor iedere onderwijsspecifieke applicatie is bij iedere oplossing reeds een standaardconnector beschikbaar. De beschikbaarheid en kwaliteit van API's van bron- en doelsystemen kan daardoor invloed hebben op de benodigde implementatie-inspanning, kosten en doorlooptijd.

3.2 Ervaring binnen het onderwijs

De geraadpleegde partijen hebben in verschillende mate ervaring met IAM-vraagstukken binnen het onderwijs. Daarbij zijn voorbeelden genoemd uit het mbo, hbo, wetenschappelijk onderwijs en voortgezet onderwijs.

De mate waarin een referentie vergelijkbaar is met de situatie van VISTA college verschilt. Wel blijkt uit de gesprekken dat binnen de markt kennis aanwezig is van specifieke onderwijsprocessen, zoals grote aantallen studenten, jaarovergangen, piekmomenten in mutaties en het werken met verschillende bronnen voor medewerkers en studenten.

3.3 Planning, implementatie en migratie

De beschikbare implementatietijd tot 1 januari 2028 is nadrukkelijk besproken. Verschillende partijen achten implementatie binnen deze termijn mogelijk, maar verbinden hier voorwaarden aan. Genoemd zijn onder meer een tijdige start, een voldoende duidelijke scope, beschikbare documentatie, goede kwaliteit van brondata en tijdige beschikbaarheid van medewerkers van VISTA college. Indicatieve implementatietermijnen liepen uiteen, waarbij voor de daadwerkelijke realisatie veelal perioden van ongeveer zes maanden of meer werden genoemd.

Een terugkerend uitgangspunt is om de nieuwe omgeving eerst naast de bestaande voorziening op te bouwen. Een gefaseerde migratie, bijvoorbeeld per bron, doelgroep, applicatie of koppeling, wordt eveneens mogelijk geacht.

De markt benadrukt dat een migratie niet uitsluitend een technisch traject is. De kwaliteit van de brondata, bestaande processen, autorisatiemodellen en beschikbare documentatie heeft rechtstreeks invloed op de uitvoerbaarheid en planning.

3.4 Benodigde inzet vanuit VISTA college

Alle gesprekken bevestigen dat tijdens de implementatie inzet vanuit VISTA college noodzakelijk is. Afhankelijk van de fase van het project zijn onder meer betrokkenheid nodig van proceseigenaren, applicatie-eigenaren, functioneel en technisch beheerders, security- en privacyfunctionarissen en een testteam.

Met name tijdens de voorbereiding, datavalidatie, acceptatietesten en migratie is beschikbaarheid van de juiste medewerkers als kritische succesfactor genoemd.

De benodigde capaciteit vanuit VISTA college is tijdens de gesprekken niet voldoende concreet gekwantificeerd in uren, dagen of fte. Een exacte capaciteitsinschatting zal daarom bij de verdere uitwerking van de opdracht nader moeten worden bepaald.

3.5 Kosten en prijsopbouw

De tijdens de marktconsultatie genoemde bedragen laten een ruime spreiding zien. De genoemde bedragen zijn indicatief en onderling niet zonder meer vergelijkbaar. Voor een goede prijsvergelijking in een eventuele aanbesteding is daarom een duidelijke en uniforme afbakening van de scope en de in de prijs op te nemen dienstverlening noodzakelijk.

3.6 Belangrijkste aandachtspunten voor implementatie

In de gesprekken zijn meerdere aandachtspunten herhaaldelijk naar voren gekomen.

Datakwaliteit wordt gezien als een belangrijke randvoorwaarde. Onvolledige, vervuilde of niet-eenduidige brondata kan leiden tot aanvullende werkzaamheden en vertraging.

Daarnaast is duidelijk eigenaarschap van belang. Voor processen, rollen, brongegevens en applicaties moet duidelijk zijn wie verantwoordelijk is en wie besluiten kan nemen.

Ook moet vooraf voldoende duidelijkheid bestaan over de scope van de koppelingen. Alleen aangeven dat een applicatie moet worden aangesloten is volgens partijen onvoldoende; ook moet duidelijk zijn welke gegevens, processen en functionaliteiten via de betreffende koppeling moeten worden ondersteund.

Tot slot wordt geadviseerd niet uitsluitend vanuit techniek naar de vervanging te kijken. De implementatie raakt ook processen, verantwoordelijkheden, governance, beheer en de organisatie als geheel. Beschikbaarheid van interne capaciteit gedurende het project is daarbij een belangrijke randvoorwaarde.

3.7 Beheer en contractuele aandachtspunten

Uit de gesprekken blijkt dat verschillende modellen mogelijk zijn voor de verdeling van beheer en ondersteuning tussen VISTA college en de leverancier. Functioneel beheer kan in meerdere oplossingen geheel of gedeeltelijk bij VISTA college blijven, terwijl technisch beheer, productsupport en monitoring door de leverancier kunnen worden verzorgd.

De markt adviseert om bij een eventuele aanbesteding duidelijk vast te leggen welke dienstverlening onderdeel is van de standaarddienst en welke ondersteuning aanvullend wordt afgenomen. Dit geldt eveneens voor beschikbaarheid, responstijden, incidentafhandeling, wijzigingen en ondersteuning tijdens piekmomenten.

Daarnaast is de exitstrategie van belang. Bij een toekomstige aanbesteding kan nader worden bepaald welke eisen worden gesteld aan onder meer data-export, overdracht van configuraties en documentatie, ondersteuning bij een transitie en eventuele exitkosten.

4. Vervolg

De marktconsultatie bevestigt dat er meerdere oplossingen en leveranciers beschikbaar zijn waarmee de huidige IAM-functionaliteit van VISTA college kan worden vervangen. De geraadpleegde markt biedt verschillende modellen, waardoor een voldoende functionele uitvraag mogelijk lijkt. De opgehaalde informatie wordt gebruikt bij de verdere voorbereiding van de aanbesteding.

Gelet op de einddatum van de ondersteuning van de huidige IAM-oplossing blijft daarnaast de beschikbare implementatietijd een belangrijk aandachtspunt. In de verdere planning dient voldoende ruimte te worden opgenomen voor inrichting, testen, parallelle validatie, migratie en ingebruikname voordat de bestaande voorziening wordt beëindigd.